RAPLA TEATAJA

RAPLA VALLA LEHT AASTAST 1933
13. AUGUST 2021 NR 8 (291)
TASUTA

RAPLA VALD 130

STATISTIKA
RAHVAARV: **13 106**
PINDALA: **860 KM²**
SUURIM ASULA:
RAPLA LINN 4897 ELANIKUGA
KÜLASID **83**, ALEVIKKE **5**

Raplas hakkab taas särisema

On rõõm välja hõigata, et raplamaalastele südamelähedaseks saanud kultuurifestival Särin terendab juba lähitulevikus. Kuigi viimasel ajal on mõiste „lähitulevik“ end korduvalt tõestanud väga ebausaldusväärsena, sest kogu maailma haaranud koroonakriis nõuab meilt üritusi kavandades tõelisele akrobaadile kohaseid trikke. Paindlikkus ja köielkäimine on saanud igapäevaseks pea kõigis eluvaldkondades ja ettevõtmistes. Aga olgu kui tahes kaootilised ajad, on just kultuur üks nendest asjadest, mis tuletavad meile meelde laulude, öeldud sõnade, loodud piltide ja kunstitaieste igavikulisust.

10. ja 11. septembril Raplas aset leidev kultuurifestival Särin tõotab anda endast parimat, et vahendada osakest sellest suurest kultuurilisest ürgmerest, mille on loonud meie oma inimesed. Ja traditsioonile kohaselt ulatuvad Särina liinid teatri-, muusika-, kirjandus-, filmi- ja kunstimaailma.

Selleaastase Särina kirjandusprogramm ei lase end kammitseda aja määravast mõõtmest, oodata on taaskohtumist eestlaste ajaloo säravaimate ja andekaimate poeetide ning poetessidega. Samuti võib olla tunnistajaks poeesia ja muusika ühte sulamisele ning värsside keeles saab ehk kaimu, mis pind on ajajoone all.

Muusikaprogrammi katlas annavad pärimusmuusikalist rütmihõngu Rüüt, Mari Kalkun ja Tradimus, roki ja rolli vürtsi eest vastutab Matchete, õhtute pikale minemise kindlustab Noep, Lexsoul Dancemachine ning Raadio Kohila videodisko, hiphopirütmide kõla lisab Maakuu, soojust annavad Rahel ning Karolin Kõrre ja band. Sten-Olle ja ta Kangelased on aga võtnud vastutuse saada ka kõige kindlameelsemalt seisva eestlase jalg tatsuma. Särina laval näeb üle pika aja ka Aliast.

Kunstiprogrammis võib näha Juss Heinsalu käte all sündinud savimaailma imesid ja vajuda Anna Kõuhkna maalidesse. Aga väikse saladuskatte all olgu öeldud, et ka särinlased ise saavad oma käed värviseks teha ja luua midagi igaviku väärilist.

Teatriprogramm toob Rapla mehed Linnateatrist tagasi Raplasse. Laval näeb Tuudur Tilka, keda vaadates tekib paratamatult soov teha panus, et tema nägu saame veel palju näha nii Eesti teatrilavadel kui ka ekraanidel. Kuidas aga teater, tsirkus ja teised kunstivormid võiksid ühineda, sellel küsimusele võime saada vastuse, kui rambivalgusse astub Anna-Kristin Peterson.

Särina filmiprogramm avab meile ukse maailma kõige hapramatesse paikadesse, mille toob vaatajate ette Richard Sidey film „Elementa“. Lisaks kõnelevad Eesti loodusest ja keskkonnast „Osooni“ saatejuhid Sander Loite ja Kristo Elias. Kõige nõudlikumale kultuuritajule soovitame vaatama minna filmi „Animal image“, see on poeetiline ja meditatiivne loodusfilm inimese ja looma suhtest, teekond fotograafi ja kirjaniku Heikki Willamo jääaegsele maastikule ning meeldetuletus iidsest suhtest inimese ja looma vahel. Perttu Saksa imelist filmikeelt toetab džässmuusikute Verneri Pohjola ja Mika Kallio emotsionaalne improvisatsioon.

Särina kohvikuhommikul ootab Polina Tšerkassova endaga koos seiklema muinasjutumaastikele.

Särin 2021 on valmis andma koraliku kahepäevase kultuuriimpulsi ja vägeva meeldetuletuse, kui palju andekaid ja rabavaid loomeinimesi on Raplamaa inspireerinud ning inspireerib ka edaspidi.

Lõpetuseks olgu öeldud, et kaos kaob alati lõpuks, kultuur aga elab ja muutub pidevalt. Nii ka Särin.

MARILIIS EHRENPREIS
KORRALDUSTOIMKONNA LIIGE

Vallavalitsuse istungid

5. juulil

Anti projekteerimistingimused päikesejaama kavandamiseks Raka külla ja üksikelamu ning abihoonete kavandamiseks Ülejõe külla.

Otsustati võtta vastu ja avalikustada Pärna ja Ülejõe 8 detailplaneeringud. Avalik väljapanek kestab 22. juulist 9. augustini 2021.

Saadi ülevaade Rail Balticu Kalevi ökoduktiga seotud teemadest.

Anti ehitusluba parkimistasku rajamiseks Raplasse.

Informatsiooni korras käsitleti tellingute paigutamist Kooli tänava kõnniteele seoses Tallinna mnt 12 hoone fassaaditööga.

Informatsiooni korras käsitleti Raplas Mahlamäe 10 detailplaneeringuga seonduvat.

Määrata Juurus, Järlepas, Kaius, Kuimetsas, Raplas ja Ülejõel asuvate katastriüksuste jagamisel moodustatavatele uutele katastriüksustele lähiaadressid ja sihtotstarbed.

Informatsiooni korras käsitleti vallamaa ostusoovi Uuskülas ja nõustuti maa müügiga.

Vabastati korraldatud jäätmeveost jäätmevaldaja, kes ei kasuta oma kinnistut aasta läbi.

Kinnitati Kabala Lasteaed-Põhikooli direktoriks Pille Lille.

Määrati Rapla valla eelarvest sotsiaalvaldkonna 2021. aasta tegevustoetus MTÜ-le Kuimetsa Kodukant 1500 eurot.

Määrati Rapla valla eelarvest 2021. aasta III kvartalis läbiviidavate kultuuri- ja noorteprojektide toetuseks 9000 eurot.

Nõustuti MTÜ Kuimetsa Kodukant juriidilise aadressi registreerimisega Kuimetsa rahvamaja aadressile.

Otsustati suunata kultuuriprojektide kasutamata vahendid IV voorus jagamisele minevate summade hulka.

Määrati Rapla valla eelarvest spordivaldkonna 2021. aasta III kvartalis läbiviidavate projektide toetuseks 8648 eurot.

Informatsiooni korras menetleti MTÜ Raplamaa Jalgpallikool lepingu pikendamise taotlust.

Muudeti Rapla Vallavalitsuse sisekontrolli 2021. aasta tööplaani.

Informatsiooni korras käsitleti sotsiaalvaldkonnale auto soetamist.

Otsustati eraldada reservfondist 6000 eurot Laesson & Partnerid OÜ-le õigusteenuse kulude katteks.

8. juulil

Otsustati jätta rahuldamata Rapla Vallavalitsusele laekunud Fausto Capital OÜ vaie, millega vaide esitaja taotleb Rapla Vallavalitsuse 26. aprilli 2021 korralduse nr 213 „Ehituslubade andmine“ punkti 1.7 ning selle alusel väljastatud ehitusloa nr 2112271/13268 kehtetuks tunnistamist.

12. juulil

Anti projekteerimistingimused moodullasteaia kavandamiseks Rapla linna.

Kooskõlastati Rail Balticut ületava riigitee 28 Rapla-Märjamaa km 1,3–2,4 ümberehitamise ja viadukti projekteerimistingimused, Rail Balticu trassi ja 20149 Kehtna-Põlma tee riste tehniline lahendus ning Rail Balticu trassi ja riigitee T15 riste tehniline lahendus.

Anti ehitusluba Lõiuse külla püstitatavale tootmishoonele, abihoone ehitamiseks Vahakõnnu külla, kaugküttetorustiku rajamiseks Rapla linna ning elamu ehitamiseks Väljataguse külla Tähesaju teele.

Anti kasutusluba liivaväljakule Iira külas, klubihoone osaliseks kasutamiseks Raikkülas ning vee- ja kanalisatsioonitorustikule Rapla linnas.

Kooskõlastati Empower AS-i ja AS-i Connecto Eesti esitatud asendiplaanid ja anti nõusolek rajada tehnorajatised vallale kuuluvatele kinnistutele Suluperes, Uuskülas ja Raplas.

Määrati Juula külas asuva Rõngelepa ning Tamsi külas asuva Mäeni-Eve katastriüksuse jagamisel tekkivatele uutele katastriüksustele lähiaadressid ja sihtotstarbed.

Nõustuti aadressiandmete korrastamisega ning määrati Juurus, Purilas, Hagudis, Suluperes, Mahtras, Järlepas, Kuusikul ja Raplas asuvatele katastriüksustele uued, aadressiandmete süsteemiga kooskõlas olevad lähiaadressid.

Vabastati hooajaliselt olmejäätmete korraldatud jäätmeveost Pirgu külas jäätmetekkekohta omav jäätmevaldaja, kes kasutab talle kuuluvat kinnistut vaid suviti.

Lubati korraldada avatud talude päeva raames üritused Kuusiku Põllumajanduspargis ning Vana-Kaiu küla Allikasilma talus. Lisaks said loa lõikuskuu laat, laste 13. mitmevõistlus ja Rapla ralli.

Eraldati reservfondist 20 485 eurot sõiduauto ostuks, et tagada koduhooldus- ja sotsiaaltööteenus Juuru ja Kaiu piirkonnas.

Otsustati kuulutada välja konkurss sotsiaaltöö peaspetsialisti ametikoha täitmiseks.

19. juulil

Kinnitati Rapla Keskraamatukogu ja selle struktuuriüksuste (haruraamatukogud ja välisteeninduspunktid) lahtiolekuajad alates 1. septembrist.

Saadi ülevaade keskraamatukogule uue sõiduki otsmise protsessist.

Anti projekteerimistingimused üksikelamu ja abihoonete kavandamiseks Hõreda külla.

Anti ehitusluba Järlepa ja Pirgu külla puurkaevude rajamiseks, kaarhalli ehitamiseks Oola külla ning elamu püstitamiseks Valtu külla.

Anti kasutusluba Raplas ja Uuskülas valminud ehitistele.

Seati sundvaldus Telia Eesti AS-i kasuks Raplas ja Uuskülas asuvatele 6692003 Alu tee L1 – 6692003 Alu tee L3 kinnisasjadele.

Nõustuti OÜ Kaiu LT ettepanekuga 2770272 Õunaaia tee ja Härma tee üleandmiseks vallale ning üleandmisega seotud kulude katmisega.

Saadi ülevaade kunstmuruväljakule kavandatud pneumohalli rajamise seisust: hanked on osutunud kavandatust kallimaks ning seetõttu vajab objekt lisarahastust u 300 000 eurot. Otsustati selgitada välja riigitoetuse kasutamise võimalikkus 2022. aastal ning seejärel kavandada edasine tegutsemisskeem.

Informatsiooni korras käsitleti Keskkonnaameti korraldusele „Keskkonnaloa KL-512683 andmine ja keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine“ arvamuse avaldamist ja jäädi 19. aprillil 2021 esitatud arvamuse juurde.

Informatsiooni korras käsitleti AS-i Eesti Post taotlust pikendada Raplas Tallinna mnt 17 hoones rendilepingut.

Informatsiooni korras käsitleti Omniva pakiautomaatide võrgu laiendamise plaane valla territooriumil. Valla esimene eelistus on Kaiu alevik, lisaks oleme huvitatud pakiautomaatide võrgu laienemisest Purkusse ja Raikküllа.

Lubati korraldada Kuimetsa krossirajal vanatehnikapäev ja tähesõit, Raplas suvelaat, Valtu külas Öökulli järve puhkealal Valtu 16. külapäev, Maidla mõisa pargis ansambli Lexsoul Dancemachine kontsert ja etendus „Eden Detail“.

29. juulil

Kinnitati 2021. aastal Rapla valla teede pindamiseks, Rapla valla koolide õpilastranspordi korraldamiseks 2021–2024 ja Kaiu Hariduskeskuse hoone ehituseks korraldatud riigihangete tulemused.

Kohalikud valimised 2021

Kohalike omavalitsuste 2021. aasta valimised toimuvad 17. oktoobril. Kogu info kohalike valimiste kohta Rapla vallas avaldatakse Rapla valla veebilehel rapla.ee/valimised.

Esimesse klassi astuja toetus

Rapla vald maksab toetust vanemale, kelle laps läheb sügisel esimesse klassi. Toetust 70 eurot makstakse taotluse alusel iga esimesse klassi astuja kohta tingimusel, et lapse ja tema ühe vanema elukoht on rahvastikuregistri andmetel Rapla vallas.

Toetuse taotluse võib esitada kolme kuu jooksul lapse õppima asumisest arvates, st alates 1. septembrist. Taotluse e-vorm on Rapla valla kodulehel rubriigi „Blanketid“ alajaotuses „Sotsiaal ja tervishoid“. Kellel e-vormi täitmise võimalus puudub, saab taotluse näidisvormi alla laadida ning saata e-posti aadressil rapla@rapla.ee.

Täidetud vormi võib ka tuua vallamajja või teenuskeskustesse. Taotlusi hakatakse menetlema 11. septembril, mil Eesti hariduse infosüsteemis on õpilaste nimekirjad kinnitatud.

Kogukondliku turvalisuse 2021. aasta maakondlik toetusvoor

Siseministeerium korraldab taas turvalisuse edendamiseks projektikonkursi. Toetusvooru viib maakonnas läbi Raplamaa Omavalitsuste Liit.

Kogukondliku turvalisuse maakondlikus toetusvoorus toetatakse taotlusi, mis:

- suurendavad kogukonnaliikmete turvalisus- ja ohutusalaseid teadmisi ja oskusi;
- vähendavad riskikäitumist;
- arendavad kogukonnaliikmete osalusel põhinevaid turvalisust ja ohutust tagavat tegevust ja teenuseid.

Taotlejad võivad olla:

- Eesti Vabariigis registreeritud mittetulundusühing ja sihtasutus, kelle liikmeks ei ole või kelle asutajaks ei ole riik või kohaliku omavalitsuse üksus;
- vabatahtlikku päästekomandot pidav kohaliku omavalitsuse üksus (ainult seoses vabatahtliku pääste projektidega).

Toetuse piirsumma on **3500 eurot**, projektid võivad olla ka väiksemad, alampiiri ei ole. Projektivooru maht on **11 500 eurot**.

Taotlusvoor avatakse **16. augustil 2021**. Taotluste esitamise tähtaeg on **17. septembril kell 16.30**.

Info aadressil: www.rol.raplamaa.ee.

Info ja nõustamine: Ülle Laasner, Raplamaa Omavalitsuste Liidu turvalisuse ja rahvatervise spetsialist, e-post: ylle.laasner@raplamaa.ee, tel 528 4090.

Riigivara põllumajanduslikuks kasutamiseks andmine

Maa-amet on välja kuulutanud avaliku elektroonilise enampakkumise piirkonnas asuvate kinnisasjade kasutamiseks andmiseks. Pakkumiste esitamise tähtaeg on 25. august 2021.

Rapla vallast antakse kasutusse Härgla, Iira, Keo, Kuimetsa, Lõpemetsa, Maidla, Põlliku, Tolla, Uuskülа ja Vahastu külas asuvad kinnisasjad.

Täpsemat infot saab Maa-ameti kodulehelt www.maaamet.ee.

Järlepa, Kalda, Lõiuse, Sadala ja Jaluse ühise külavanema valimised

26. augustil algusega kell 19 toimub Järlepas HAKUKEse ees, halva ilma korral saalis, külavanema valimise koosolek. Ettepanek on valida viiele külale ühine külavanem, kui mõni nimetatud küladest soovib eraldi vanemat, on võimalus sellest koosolekul teada anda.

MILLAL ESITADA TOETUSETAOTLUSED JÄRGMISEKS AASTAKS JA MILLAL AASTALÕPU PROJEKTIDELE

Projektipõhine toetus

Projektipõhine toetus on ühekordne toetus, mis on mõeldud:

1) **valla elanikele korraldatavate ürituste ja ühistegevuste toetamiseks;**
2) **taotlejale fondidest ja programmidest rahastatavate projektide kaasfinantseerimiseks tingimusel, et kaasfinantseeritava projektiga toetatav tegevus või objekt on piirkonna (linn, küla, alevik, kant vms) või valla arenguks oluline ning soovituslikult sisaldub vastavas arengukavas.**

- **Selle aasta projektide elluviimiseks ootame elektroonilisi taotlusi veel 15. septembriks.**
- **2022. aasta projektide elluviimiseks ootame elektroonilisi taotlusi 1. detsembriks 2021 ning 1. märtsiks, 1. juuniks ja 1. septembriks.**

Tegevustoetus

- **Tegevustoetus on avalikes huvides vähemalt ühe aasta tegutsenud taotlejale põhikirjaliste eesmärkide täitmiseks antav toetus.**
- **2022. aasta tegevustoetuse elektroonilisi taotlusi ootame 1. septembriks 2021.**

Spordiõppetoetus

- **Spordiõppetoetuse taotlemise tähtaeg on 1. oktoobril.**
- **Spordiõppetoetus on spordiklubile, millel on 6–19-aastaste noorte treeningurühmad ning klubi on toetuse taotlemisele eelneval aastal korraldanud organiseeritud sporditegevust vallas vähemalt ühe kalendriaasta vältel, antav toetus on spordiõppe korraldamiseks ning treeningute läbiviimiseks.**
- **2022. aasta spordiõppetoetuse elektroonilisi taotlusi ootame 1. oktoobriks 2021.**

Toetustest loe lähemalt rapla.ee/vald-toetab.

Matsi-Kärneri tammiku kaitse alt välja arvamine

Keskkonnaministri 18. märtsi 2021 käskkirjaga nr 151 on algatatud Matsi-Kärneri tammiku riikliku kaitse alt välja arvamise menetlus, mida viib läbi Keskkonnaamet.

Määruse eelnõu ja seletuskirja avalik väljapanek toimub 20. juulist 1. septembrini 2021. Materjalidega on võimalik tutvuda Keskkonnaameti veebilehel www.keskkonnaamet.ee ja Rapla valla kodulehel.

Vastuväiteid ja parandusettepanekuid Matsi-Kärneri tammiku riikliku kaitse alt väljaarvamise kohta saab esitada Keskkonnaametile kirjalikult (info@keskkonnaamet.ee või Karja 17a Võru 65608) hiljemalt 1. septembriks 2021. Ühtlasi teeme looduskaitseseaduse § 9 lg 4 p 3 alusel ettepaneku arutada asja ilma avaliku aruteluta. Vastava ettepanekuta avalikku arutelu ei korraldata.

Kui nimetatud tähtajaks ei ole eelnõu kohta parandusettepanekuid või vastuväiteid esitatud, arvestame, et vastuväited puuduvad. Pärast avalikustamist esitatakse eelnõu ministeeriumidevahelisele kooskõlastamisele. Määrus jõustub eeldatavasti 2022. aasta esimeses pooles.

Lisainfo: reet.reiman@keskkonnaamet.ee

Rapla valla aasta õpetaja

Rapla Vallavalitsus ootab ettepanekuid 2021. aasta õpetaja nimetamiseks.

Aasta õpetaja aunimetus antakse õpetajale, kelle töö ja isiklik eeskuju on märkimisväärselt aidanud kaasa noorte mitmekülgsele arenemisele ja mõjutanud positiivselt haridusasutuse, piirkonna, valla ja Eesti elu. Vallavalitsus ootab 25. septembriks, aga miks mitte saata juba praegu, kirjalikke motiveeritud ettepanekuid, mis sisaldavad ülevaadet kandidaadi tegevusest Rapla vallas.

Ettepaneku saate saata valla kodulehelt e-vormi kaudu või e-postiga rapla@rapla.ee.

Vaktsineerimispass

Vaktsineerimistõendist ehk vaktsineerimispassist on saamas kuldvõtmeke, mis avab edaspidi paljud uksed ja jätab ukse taha need, kellel tõendit pole. Koroonaviiruse vastu vaktsineeritud inimestel on võimalik patsiendiportaali kaudu luua endale ise võltsimiskindel vaktsineerimistõend. Tõendit saab kasutada nii nutiseadmes kui ka väljaprinditud kujul.

Kellel pole internetti, printerit ega nutitelefoni, võivad pöörduda Rapla vallas abi saamiseks vallamajja, teenuskeskustesse või raamatukogudesse, kus on võimalik kasutada lahtiolekuaegadel kliendiarvuteid. Tõendi vormistamiseks on vajalikud ID-kaart ning paroolid (saab kasutada ka mobiil-ID või Smart-ID).

Kui tõendi väljatrükiks vajalikud PIN-koodid on kadunud, tuleb esmalt Politsei- ja Piirivalveametist uued koodid taotleda.

MiniMelu 14. augustil

Rapla Melul kohtume järgmisel aastal

Kehtima hakanud piirangute tõttu pidime ka meie kahjuks oma plaanid jälle ümber tegema: Rapla suurimat suveüritust Rapla Melu tuleb oodata järgmise aastani.

Kuigi suurt melu ei toimu, leidub sellel päeval ehk 14. augustil siin-seal siiski tegevust.

Eesti tänavahoki tuuri Rapla osavõistlus

Suurima üle-eestilise tänavahoki tuuri etapi Raplas korraldamise eesmärk on populariseerida sporti ning väärtustada Raplat hokielus. Peetakse lisavõistlused kohalikele võistkondadele tugevate vastastega mängimiseks, sest tiimides on mängijaid muuhulgas koondisest, meistriliigast. Võistlused algavad kell 11 kultuurikeskuse taga. Tuur toimub Eestis 14. ja Raplas seitsmendat korda.

Raplamaa rammumees ja rammunaine 2021

Eviko rammumeeste ja -naiste sarja Rapla etapp peetakse Tammemäel, kus saab valitud Raplamaa rammumees ja rammunaine. Võistlusala seatakse lauluväljakule üles kell 14.

31. Paul Kerese mälestusturniir males

31. Paul Kerese mälestusturniir males algab kell 10 Rapla kultuurikeskuse suures saalis. Võistlus toimub kiirmaleturniirina ajakontrolliga 15 minutit kummalegi mängijale, iga käiguga lisandub kaks sekundit. Mängitakse seitse vooru. Kõigile Raplamaa mängijatele on osavõtt tasuta ja vaba. Kutsutud on ka külalismängijad Saku, Saue, Keila, Tallinna ning kirjameeste maleklubidest. Lisaks põhiauhindadele on eriauhinnad parimale veteranile, naismängijale ning noormängijale. Registreerumine telefonil 5398 1545 või e-posti aadressil olavi.pai@online.ee.

Eelmise aasta teises pooles sündinud beebidele kingituste jagamine

Rapla vald on koostöös Rapla Keskraamatukoguga kinkinud viimastel aastatel valda sündinud beebidele lusika ja raamatu. 2020. aasta esimeses pooles sündinud beebidele jagasime kingitusi oktoobris. Aasta teises pooles sündinuile (1. juulist 31. detsembrini) oli üritus planeeritud valla sünnipäeva paiku märtsis, kuid kahjuks olid maailmal ja koroonaviirusel teised plaanid ning nii olemegi kokkusaamist muudkui edasi lükanud.

Vallavanem Meelis Mägi ootab teid Rapla Keskraamatukogu ees (Lasteaia 5) kell 10–12, et tervitada eelmise aasta teises pooles sündinud vallakodanikke.

Seame ennast keskraamatukogu õue ja teie saate sealt läbi jalutada ka käruga. Samal ajal on avatud raamatukogu uksed ja töötajad tutvustavad teile just lastele ja noortele vanematele raamatukogu poolt pakutavat.

Kui teil ei ole võimalik sellel ajal kohale tulla, võib kingitusele hiljem raamatukokku järele minna.

Rapla valla tänuõhtu

Rapla valla tänuõhtu peetakse kultuurikeskuse sisehoovis ja sinna pääsevad sisse kutsutud.

Kodukohvikud

Metshaldja Stuudio kodukohvik ootab kõiki väikseid ja suuri haldjaid ning trolle õdusale piknikualale Raplas Loo 14 (kiriku taga) kella 12–20. Nende juures saab maitsta mõnusaid toite, jooke, nautida muusikat ning tegevust leiavad ka kõige pisemad.

PS! Võimalus teha perefoto!

Menüü:

- Murueide salat
- Metsamoori pirukas
- Metsik šašlõkk
- Metshaldja smuuti
- Mürgli vahvlid haldjatolmu või ükssarviku pisaratega

Heategevuslik ühepäevakohvik **Õueaiaääres** ootab teid Raplas Koidu 10 kella 10–15. Neil saab mekkida head ja paremat: maitsvad suupisted, road ja magustoidud. Loomulikult on kohal ka pastor Matt oma burgeritega.

Kaasa palutakse võtta pikniku-tekid, millel saab mõnusasti Lastepargis kohvikumelu nautida. Juhul kui unustasid oma teki maha, siis meil on mõned varuks olemas. On ka muusikaprogramm. Kohvikualal on võimalik saada infot vaimse tervise toetamise võimaluste kohta.

Kogu kohviku tulu läheb meie oma kogukonna heaks Rapla perekeskuse Fookus vaimse tervise fondi, mille kaudu on võimalik saada toetust ja abi teraapia- ja nõustamissessioonide leidmisel ning tasumisel.

Menüül on hinnad, aga oma toitude eest saate tasuda annetusena või kohapeal ülekandega.

EESTI TAASISESEISVUMINE 30

20. augustil 2021

- **Kell 15** EEL Rapla Maarja-Magdaleena kirikus Eesti Vabariigi iseseisvuse taastamise 30. aastapäeva ja Rapla lahingute 80. aastapäeva pühitsemine

  Protsessioon kirikust Rapla kalmistule

- **Kell 16** Rapla kalmistul Major Hans Hirvelaane kalmutähise avamise tseremoonia

- **Kell 11** Rapla kultuurikeskuse siseõues Viljandi laste- ja noorteteater Reky etendus „Kunksmoor ja kapten Trumm“. Pilet 12 eurot (vihma korral toimub etendus saalis)
- **Kell 13** Rapla kinos film „Eesti matus“
- **Kell 17** Rapla kinos film „02”

Kultuurikeskuse ürituste pääsmete eelmüük Piletimaailmas.

Alates 9. augustist saavad Rapla kultuurikeskuse üritustel ja tegevustes osaleda üksnes vaktsineerimiskuuri läbinud, Covid-19 läbi põdenud või negatiivse testitulemusega inimesed. Palun esitage tulles vastav tõend ja isikut tõendav dokument.

lennusport.org

ELF

LENNUPÄEV

Rapla lennuväljal
20. augustil kell 14–18

- Erinevad lennuspordialad
- Luuredroonid
- Videopilt

Sisenemiseks vajalik COVID tõend!

Ralli võitjad poodiumil: vasakult Ken Järveoja, Priit Koik, Timo Taniel, Raul Jeets, Ranno Bundsen, Robert Loštšenikov.

Reedel olid teeolud väga märjad ja ekstreemsed – esimese päeva liider.

Rapla ralli võitjad Raul Jeets ja Timo Taniel katsel.

FOTOD: RAY PÕDER

Maarjamaa parimad ralliässad said kokku Raplamaal

Raplamaa teedel võis 30. ja 31. juulil näha mitmesuguseid rallimasinaid, alustades maailma tipptasemel WRC-autost ja lõpetades vingete ralliveokitega. Viimati kihutati Raplamaal Eesti meistrivõistluste arvestuses sportrallit üle 10 aasta tagasi. Sel korral võis siinmail näha lausa 72 võistlusmasinat kokku kaheksas võistlusklassis.

Esimesel võistluspäeval tuli ralliässadel läbida neli kiiruskatset, millele lisasid omakorda vürtsi keerulised ilmaolud. Esimese võistluspäeva lõpuks asusid rallit juhtima Ford Fiesta WRC-autoga võistelnud Georg Gross ja Raigo Mõlder.

Laupäeva hommikul jätkus võidusõit Raikküla ja Kabala kandis. Lõunapausile tulles olid ralli liidrid endiselt Gross ja Mõlder, kuid olukord muutus peale hoolduspausi, kui liidrite auto enam ei käivitunud ning neil tuli katkestada. Järgmistel katsetel asusid ralli üldvõidu nimel võitlema Raul Jeets ja Timo Taniel ning Priit Koik ja Ken Järveoja. Viimase katse lõppedes väljus duellist võitjana Jeetsi ja Tanieli ekipaaž, kelle edu Koigi ja Järveoja ees oli 23,4 sekundit. Poodiumi kolmanda astme hõivasid Ranno Bundsen ja Robert Loštšenikov.

Esiveoliste autode EMV4 arvestuses jätsid võidu Raplasse koduteedel sõitnud Kaspar Kasari ja Rainis Raidma (Ford Fiesta Rally4), kes edestasid poolakaid Tymoteusz Joczi ja Maciej Judyckit (Ford Fiesta R2) ühe minuti ja 53,4 sekundiga.

EMV5 ehk 4WD E12 klassi parimad olid Ranno Bundsen ja Robert Lõštšenikov (Mitsubishi Lancer EVO7), kelle edu vendade Kristo ja Raido Subi (Mitsubishi Lancer EVO9) ees oli peale viimast katset 52,8 sekundit. Nelikveoliste E12 klassi kolmandaks platseerusid napilt Allan Popov ja Aleksander Prõttšikov (Mitsubishi EVO), kes jäid klassiliidritest maha 54,3 sekundit, kaotades Subidele vaid 1,5 sekundit.

EMV6 klassi pingelises võitluses väljusid võitjatena Toomas Vask ja Taaniel Tigas (BMW M3). Teiseks tulid Raiko Aru ja Veiko Kullamäe (BMW M1), kes kaotasid Vase ja Tigase ekipaažile vaid 5,7 sekundit. Klassi kolmandale kohale platseerusid saarlased Karl Jalakas ja Janek Kundrats, kaotades liidritele 2:44.0.

EMV7 ehk 2WD – R3, A7, N3, E10 autode arvestuses olid parimad David Sultanjants ja Siim Oja (Citroën DS3), kes edestasid kahe minuti ja 30,5 sekundiga Karmo Karelsoni ja Karol Perti (Honda Civic Type-R). Klassi kolmas koht kuulus Joonas Palmistole ja Marko Randmale (VW Golf 2), kes jäid võitjatest maha 3:15.3.

EMV8 ehk E9 arvestuse kiireim oli Patrick Enoki ja Rauno Rohtmetsa ekipaaž (Citroën C2 R2 Max), kelle edu Madis Moori ja Taavi Udevaldi (Toyota Starlet) ees oli 2:06.7 ja kolmandaks tulnud Kermo Lausi ja Alain Sivousi (Toyota Starlet) ees 2:07.8.

Veokaklassi ehk EMV9 arvestuses startis rajale kokku 16 ekipaaži, nende hulgas üks žürii eriloa alusel väljaspool arvestust sõitnud BMW mootoriga prototüüp. Ralli lõpupoodiumi ületas kokku 13 masinat, kiireimaks osutus sel korral võistluspaar Tarmo Silt ja Raido Loel. Klassi teine koht läks vendadele Veiko ja Toivo Liukanenidele, kes kaotasid Sildile-Loelile üks minut ja 15,1 sekundit, ning kolmandale kohale platseerusid Rainer Tuberik ja Allar Heina, kaotades klassivõitjatele kaks minutit ja 50,2 sekundit.

Võistluste peakorraldaja Kaido Vilu: „Oleme püüdnud Rapla rallit korraldada juba pikemat aega, kuid koroona tõttu on see senimaani olnud väga keeruline. Mul on siiralt hea meel, et sel aastal võistlus lõpuks teoks sai ja siinkohal sooviksin tänada kõiki kohalikke elanikke, kelle mõistva suhtumise toel kõik toimuda sai. Suur tänu ka Rapla ja Märjamaa vallale, kes usaldasid meile oma teed ja aitasid seeläbi võistlustrassi põnevaks muuta. Suur aitäh kogu korraldusmeeskonnale, ilma teieta poleks see võistlus võimalikuks saanud! Aitäh ka kõigile pealtvaatajatele ja kaasaelajatele! Kohtume kõigiga juba järgmisel aastal, kui toimub Rapla ralli 2022!“

HENRI RUMP
EESTI AUTOSPORDI LIIT

Veokakassis võidutsesid Raplamaa mehed: vasakult Veiko ja Toivo Liukanen, Raido Loel, Tarmo Silt, Rainer Tuberik, Allar Heina.

Kõige tormilisema tervituse sai koduteedel sõitnud Raidma-Kasari ekipaaž.

KoroonaERI

Raplamaa Sõnumite ERIVÄLJAANNE

AUGUST 2021

Sven Kaldre. Foto: SIIM SOLMAN

„Vaktsineerimine on ilmselgelt oluline, et elu saaks normaalselt jätkuda,"

ütles Avis Utilitas Rapla korvpallur Sven Kaldre. Suve hakul sai ta koroonaviiruse läbipõdemise järel kätte ka oma ettenähtud ühe vaktsiinisüsti. Mingit erilist kõrvalmõju Sven ei täheldanud, elu jätkus samas rütmis. Lisaks platsil palli põrgatamisele juhendab Sven ka pisikesi korvpallihuvilisi. Sügisele vastu minnes tundub treeninguid aina keerulisem läbi viia. Möödunud hooajal tuli pidevalt kontakttrennidesse pause teha. Sven ütles, et loomulikult tulevad sel perioodil abiks virtuaalsed treeningud. „Aga see ei ole kuigi jätkusuutlik," tõdes ta ja lisas, et üheskoos palli mängimist need ei asenda. Seega kutsub ta kõiki noori üles vaktsineerimisvõimalusest kinni haarama.

Koroonaviirusega seotud küsimuste infotelefon **1247**

www.vaktsineeri.ee

Perearsti nõuandetelefon **1220**

Tule vaktsineerima!

Terviseamet kinnitab, et vaktsiinidest hetkel Eestis puudust ei ole. Asutustest on kogu Eestis vaktsineerimisse kaasatud avaliku haiglavõrgu haiglad, erakliinikutest partnerid, perearstikeskused ning apteegid, kellel on piisavalt võimekust vaktsineerimises osaleda.

Kõik asutused vaktsineerivad inimesi ja tellivad doose ise vastavalt oma võimekusele kaitsesüste teha. Vaktsiinidoose tellitakse juurde iga nädal, samuti laetakse üleriigilisse digiregistratuuri vabu aegu üles vastavalt võimekusele igal nädalal. Vaktsineerimine on 2021. aastal tasuta ja vaktsineerima on oodatud ka tervisekindlustuseta ja välismaal töötavad inimesed.

Asjakohast informatsiooni vaktsiinide ja vaktsineerimise kohta leiab veebilehelt vaktsineeri.ee. Samal veebilehel on ka kaardirakendus, millele on märgitud iga piirkonna vaktsineerimise võimalused.

KUS VAKTSINEERIDA?

PÜSIVAD KOHAD:

Rapla haigla polikliinik (Alu tee 1, Rapla)
E-R kl 8-16, kabinet 19; L kl 9-17, kabinet 9
Saab minna ilma eelregistreerimiseta, aga võib ka aja endale broneerida digiregistratuuris
www.digilugu.ee või helistades 484 4050

Benu Rapla apteek (Hariduse 3, Rapla)
N kl 16-19
Vajalik on eelregistreerimine:
https:// benutervisepunkt.ee

PEREARSTIKESKUSED:

Rapla perearstikeskus (Alu tee 1, Rapla)
Vaktsineeritakse kõiki soovijaid jooksvalt nädala sees. Vajalik on eelregistreerimine: tel 485 5344

Juuru perearst Kalle Poroson
(Muuseumi 5, Juuru)
Vaktsineeritakse oma nimistu patsiente jooksvalt nädala sees.
Vajalik on eelregistreerimine: tel 484 4138

Märjamaa perearstikeskus (Oru 12, Märjamaa)
Vaktsineeritakse oma nimistu patsiente jooksvalt nädala sees ning ühel laupäeval, 14. augustil.
Vajalik on eelregistreerimine: tel 482 2232

Kehtna perearst Maret Tamme (Kooli 5, Kehtna)
Vaktsineeritakse oma nimistu patsiente jooksvalt nädala sees.
Kui väljastpoolt Kehtna asulat on vähemalt 12 vaktsiini soovivat inimest, on võimalik korraldada vaktsineerimine kokkuleppel teistel tingimustel.
Vajalik on eelregistreerimine: tel 489 0990 või
arst.tamme@gmail.com

Kehtna perearst Eerika Pukspuu (Kooli 5, Kehtna)
Vaktsineeritakse oma nimistu patsiente jooksvalt nädala sees.
Vajalik on eelregistreerimine: tel 489 0988

Järvakandi perearst Karin Lega
(Vana-Asula 5, Järvakandi)
Vaktsineeritakse oma nimistu patsiente jooksvalt nädala sees.
Vajalik on eelregistreerimine: tel 5836 6361

Kohila perearst Sigrid Mau
Vaktsineeritakse oma nimistu patsiente jooksvalt nädala sees.
Vajalik on eelregistreerimine: tel 483 3643

MUUD VÕIMALUSED:

Kohila Spordikompleks (Kooli 1, Kohila)
Ainult 15. augustil kell 10-15
Saab minna ilma registreerimata

Kaiu rahvamaja (Kasvandu tee 17)
Ainult 10. augustil kell 16-19
Saab minna ilma eelregistreerimata

Märjamaa rahvamaja (Sauna 2, Märjamaa)
Ainult 23. augustil kell 10-15
Vajalik on eelregistreerimine alates 9. augustist tel 5656 4614 (rahvamaja) või 5854 0242; 5912 4683; 5326 8175 (valla sotsiaalosakond)

Kehtna vallavalitsuse Järvakandi teenuskeskus (Pargi 1, Järvakandi)
Ainult 25. augustil kell 16-19
Saab minna ilma eelregistreerimata

Laste vaktsineerimine tõkestab koroonaviiruse levikut ja kaitseb raske haigestumise eest

Katri Reinsalu

Riiklike soovituste järgi on koroonaviiruse vastu vaktsineerimine avatud kõigile vähemalt 12-aastastele inimestele. Perearst Andres Lasn selgitab, miks vastunäidustuste puudumisel sellest võimalusest kinni haarama peaks.

Kooliaasta lähenedes kerkib aina teravamalt üles õpilaste vaktsineerimise küsimus. Vaktsineerimisest loobumise ühe argumendina tuuakse laste puhul välja just nende võimet haigus kergemini läbi põdeda.

„Võib argumenteerida, et laste vastupanuvõime viirushaigustele on mõnevõrra erinev ja parem täiskasvanutest, mistõttu lapsed põevad sageli ka koroonaviiruse infektsiooni lihtsamini läbi. See pole aga alati garanteeritud, kuna koroonaviiruse tüved on ajas muutlikud ning seetõttu võib ka lastel raskeid haigusjuhte, sh surmaga lõppevaid esineda," rääkis Rapla perearstikeskuse perearst Andres Lasn.

„Lapsed lävivad sageli väga paljude teiste lastega, kes omakorda lävivad enda vanemate ja teiste inimestega ehk teisisõnu, lapsed on sageli väga head infektsiooni edasi levitajad. Laste vaktsineerimine tõkestab olulisel määral koroonaviiruse levikut ja kaitseb ka raske haigestumise eest," jätkas ta.

Selge on ka see, et vaktsiin ei anna sajaprotsendilist kaitset. Ka vaktsineeritud inimesed nakatuvad koroonaviirusesse. See ei ole aga Lasni arvates põhjus mitte vaktsineerida. Vaktsineeritu nakatumise tõenäosus on väiksem kui mitte-vaktsineeritul. „Kui suur enamik inimesi oleks vaktsineeritud, sh lapsed, oleks ka see võimalus oluliselt väiksem, et koroonaviirus lihtsasti ühelt inimeselt teisele leviks. See on kindlasti üks oluline põhjus, miks on vastunäidustuste puudumisel soovituslik nii täiskasvanuid kui ka eakohaseid lapsi vaktsineerida," leidis Lasn.

Teine sama oluline põhjus, miks ennast ja oma pereliikmeid vaktsineerida, on Lasni sõnul otsene kaitse haigustekitaja vastu. „Pärast vaktsineerimist valmistab keha loomulikke antikehasid, mis on ootevalmis haiguse vastu võitlema asuma. Juba ootevalmis organism tähendab väiksemaid sümptomeid ja kiiremat taastumist. Praktilises elus on selle näide raskete haiglaravi vajavate haigusjuhtumite oluline vähenemine," selgitas Lasn.

***

Mõned praktilised küsimused ja vastused

- **Olen koroonaviiruse läbi põdenud, kuidas peaksin laskma end vaktsineerida?**

Läbipõdemise korral on meditsiinilises mõttes soovituslik vaid ühe lisavaktsiinidoosi tegemine, kuna läbipõdemine tekitab samuti kehas antikehasid, mida saab võrdsustada vaktsineerimise ühe doosiga. Maailmas võib olla riike, mis ei pruugi bürokraatia tõttu aktsepteerida sellist lähenemist. Sellisel puhul ei ole vale või kuidagi meditsiiniliselt vastunäidustatud ka teise koroonavaktsiini doosi tegemine. Sama loogika kehtib ka juhul, kui inimene on saanud ühe vaktsiinidoosi ja seejärel haiguse läbi põeb.

- **Pelgan vaktsiinide kõrvalmõjusid, kuidas hirmust üle saada?**

Minu silmis ei ole küsimus selles, kas lasta või mitte ennast vaktsineerida. Koroonaviirus on väga hea levikuga ning see tõenäosus on väga suur, et varem või hiljem põeme kõik koroonaviiruse nakkuse läbi. Küsimus on minu silmis pigem selles, et kas koroonaviirus läbi põdeda vaktsineerituna või ilma. See tähendab, kas minna kasiinosse ja mängida seda loteriid, kus viirushaigus tabab kergesti ja ei vii ventilaatori alla vegetatiivsesse seisundisse. Vaadates, kui agressiivselt koroonaviiruse tüved ajas muutuvad, ei tundu minule selline mängurlus väga hea diilina. Kasiino võidab alati.

Rapla perearst Andres Lasn. Foto: SIIM SOLMAN

- **Millised on vaktsineerimise meditsiinilised vastunäidustused?**

Sõltumata, millisest koroonaviiruse vastasest vaktsiinist räägime, on nende ainuke vastunäidustus varasem tõsine allergiline reaktsioon vaktsiini toimeainetele. Praktilises elus tähendab see näiteks anafülaktilist ja erakorralist meditsiinilist abi vajavat reaktsiooni, mistõttu ei saa näiteks teist doosi teha.

Muud vastunäidustused on arstikeeli relatiivsed ehk ajutise iseloomuga. Näiteks on soovituslik vaktsineerimist ägeda muu viirushaiguse läbipõdemise ajal edasi lükata, et oleks võimalik jälgida haiguse kulgu. Samuti üldiselt ei vaktsineerita inimesi näiteks kemoteraapia jms kuuri ajal, kui organism on kõige nõrgemas seisundis (vaktsineeritakse näiteks pärast kemoteraapia lõppu või vähemalt kahe suurema kuuri vahel).

- **Millist koroonavaktsiini peaksin patsiendina eelistama?**

Kõige parem koroonavaktsiin on see, mille lased ära teha ja millel on aega ka toimida, ehk üldiselt kaitsevad kõik praegused vaktsiinid enamvähem sama hästi raske haigestumise eest. Eesti turul pole praktiliselt enam AstraZeneca vaktsiini, mistõttu on soovituslikud sisuliselt igas vanuses Pfizeri, Moderna, Jansseni jt preparaadid.

- **Kui pika kaitse annavad koroonavaktsiinid ja millal peab tegema 3. doosi?**

Aus vastus on see, et praegu puudub endiselt konkreetne teadmine nende küsimuste suhtes. Arvatakse, et koroonavaktsiinid annavad tõenäoliselt vähemalt aastaks kaitse. Maailmas on riike, kes valitud populatsiooni puhul (üldiselt kas väga nõrga immuunsüsteemiga inimesed või tervishoiutöötajad) teevad või lähiajal alustavad 3. dooside manustamist, aga nii palju kui olen kursis, ei tehta seda hetkel veel väga paljude kindlate andmete põhjal. See ei tähenda muidugi, et tegemist oleks vale lähenemisega, aga küsimus on selles, millal on optimaalseim aeg revaktsineerida.

Uurisime ka sotsiaalministeeriumist, millised on riiklikud seisukohad läbipõdenute vaktsineerimisel. Seda nii juhul, kui nakatumine on toimunud enne vaktsineerimist kui ka pärast esimest doosi.

Sotsiaalministeerium selgitas, et COVID-19 haiguse läbipõdenute vaktsineerimist on riiklik immunoprofülaktika ekspertkomisjon mitu korda arutanud. Komisjon on seisukohal, et läbipõdenud inimene tuleks vaktsineerida ühe doosiga soovitavalt kuuendal kuul pärast tervenemist. Komisjon jäi seisukohale, et meditsiinilist vajadust läbipõdenute kahe doosiga vaktsineerimiseks ei ole, kuid möödapääsmatu vajaduse korral võib vaktsineerija seda teha mittemeditsiinilisel eesmärgil, nt reisimise lihtsustamiseks.

* COVID-19 haiguse läbipõdenuid on soovituslik vaktsineerida ühe doosiga 6. kuul pärast tervenemist ning seejärel lugeda vaktsineerimiskuur lõpetatuks. Ka siis, kui COVID-19 haiguse läbipõdemisest on möödunud rohkem kui 6 kuud, on soovituslik vaktsineerida vaid ühe doosiga pikaajalise kaitse tagamiseks. Läbipõdenutele ei ole teise doosi tegemine vajalik, samuti võib sel juhul olla vaktsiini reaktogeensus kõrgem ja esineda rohkem kõrvaltoimeid.

* Kui inimene haigestub kahe nädala jooksul pärast esimese vaktsiinidoosi saamist COVID-19 haigusesse, tuleks lugeda ta läbipõdenuks ning vaktsineerida ühe doosiga soovitavalt 6. kuul pärast tervenemist. Seejärel lugeda vaktsineerimiskuur lõpetatuks.

* Inimesele, kes on vaktsineeritud ühe doosiga ja kes haigestub COVID-19 haigusesse rohkem kui kaks nädalat pärast esimest doosi, kuid enne teise doosi saamist, ei ole vajalik teist doosi manustada ning vaktsineerimiskuuri võib lugeda lõpetatuks.

Koolijuhid vaktsineerimisest: igati vajalik, kuid sügavalt isiklik otsus

Katri Reinsalu

Septembri lähenedes uurisime koolijuhtidelt, milliste mõtetega nad kooliaastale vastu lähevad ja mida arvavad koroonaviiruse vastu vaktsineerimisest.

Kindlust, kuidas algav kooliaasta välja nägema hakkab, pole ühelgi koolijuhil. „Õppeaasta tuleb keerulisem kui kaks eelmist. Kõik on väsinud piirangutest ning see tekitab kindlasti pingeid nii vaktsineerimist pooldavate kui ka selle vastu olevate inimeste vahel. Kohila gümnaasiumi juhtkond alustab tööd 16. augustil ning valmis tuleb olla nii kontakt-, lõim- kui ka distantsõppeks. Valmistume komplekssselt," selgitas **Kohila gümnaasiumi direktor Kirsti Solvak**.

Märjamaa gümnaasiumi direktor Kalle Uusmaa lisas, et eelmistest õppeaastatest on õpetajatele kogunenud distantsõppe läbiviimisel häid kogemusi, mistõttu usub ta, et vajadusel saadakse hakkama nii kaug- kui ka kontaktõppel.

Nii Märjamaa kui ka Rapla Kesklinna kool eelistavad aga siiski traditsioonilist kontaktõpet. „Õpetajatele tekitas distantsõpe täiendava väljakutse tundide teistmoodi ülesehitamisel ja läbiviimisel. Mitmete õpetajate jaoks oli see põnev ja hariv, samas suurenes oluliselt üks-ühele suhtlus õpilastega, mis võttis täiendavalt aega ja oli kokkuvõttes kontaktõppega võrreldes kurnavam," rääkis Uusmaa. „Kaugõpe tekitab kõigile parasjagu stressi," lisas **Rapla Kesklinna kooli direktor Tõnis Blank**.

Kohila gümnaasium ei eelista üht õppeviisi teisele. „Kahe aastaga on haridusvaldkonnas toimunud suured muudatused ja pigem on erinevate õppeviiside kasutamine õppeprotsessis õppijale kasulik ning seda tuleb rakendada ka siis, kui pandeemia lõppeb," leidis Solvak. Ta näeb, et õpetajad on pandeemia ajal teinud suure digihüppe. „Samas on lõimõpe või nii nagu me seda koolis nimetame – hübriidõpe, õpetajale väga koormav. Distants- ja hübriidõppel on suurenenud nii klassijuhataja kui ka aineõpetaja töömaht. Siinkohal oleks õpetaja normaalne töökoormus sel perioodil ca 15 kontakttundi nädalas, sest ettevalmistamise ja tagasisidestamise peale kulub rohkem aega kui kontaktõppes," ütles Solvak.

Vaktsineerimine on vajalik

Uurisime koolijuhtidelt ka nende vaateid vaktsineerimisele. „Vaktsineerimine on üks meede nakkushaiguste, sealhulgas koroonaviirusega võitlemisel. Selle kasutamine on igaühe isiklik otsus, laste puhul vanema või hooldaja otsus," alustas Uusmaa. „Koolijuhina pean olulisimaks, et saaksime kooliaasta läbi viia tavapärases vormis, kontaktõppena. Igaüks saab anda panuse, et see toimuda saaks, järgides viiruste vältimiseks üldiseid soovitusi ja juhiseid," jätkas ta.

„Vaktsineerimine on kindlasti vajalik. Eesmärk ikka - piirata koroona levikut, võimaldada kontaktõpet," leidis Blank. „Kes on veidikenegi filosoofiat õppinud, mäletab ehk seda, et vabadus on tunnetatud paratamatus. Vabadusega kaasneb vastutus. Vabadus ei ole anarhia. Inimene, kes oma vabadusega mitte vaktsineerida seab ohtu kaasinimeste tervise, piirab ise teiste vabadust olla terve.

Kui me kõik tahame vabalt (piiranguteta) käia tööl, koolis, kultuuriasutustes ja mujal, tuleb kõigil ka ühiselt kanda vastutust võimalikult paljud inimesed vaktsineerida, vaktsineerida ennast ja oma pere liikmeid," arutles ta.

„Vaktsineerimine on teaduspõhine ja järele proovitud meetod viirustega võitlemisel. Seetõttu näen, et vaktsineerimine on vajalik, kuid ma arvan, et see on iga inimese sügavalt isiklik otsus, vaktsineerida või mitte. Alla 18-aastaste puhul peavad otsustama nende vanemad," jagas oma seisukohti Solvak.

Koolid on vaktsineerimisvõimaluse loomisele avatud

Haridus- ja teadusminister Liina Kersna on öelnud, et enne kooliaasta algust ja kooliaasta alguses pakutakse kooliõdedega koostöös võimalust vaktsineerida ka koolimajades.

Täpsemat infot selle kohta koolijuhid veel jagada ei oska. Solvak täpsustas, et kool ise õpilasi ei vaktsineeri. „Vaktsineerimisega tegeleb koolile tervishoiuteenust pakkuv asutus, kes on lepingulises suhtes Eesti Haigekassaga, ehk kooli medõed ei tööta koolis ja ei allu koolijuhile, vaid on kooli koostööpartnerid," ütles Solvak.

Blank ütles, et kooli seisukohast ei ole vahet, kus õpilased end vaktsineerivad. See võib toimuda nii koolis kui ka väljaspool, kuidas vanem sobilikuks peab. Ta lisas, et kool on võimeline oma inimeste vaktsineerimist korraldama. „Kooliõdesid koolitatakse ja atesteeritakse, et nad oleks pädevad kõikide erinevate vaktsiinide kasutamiseks," ütles Blank.

Uusmaa lisas, et kool ootab ära ministeeriumi juhised ja on koostööle avatud. Koolis hakkab uuest õppeaastast kooliõe teenust pakkuma uus inimene, kellega lepitakse ametisse asumisel kokku ka vaktsineerimise ja vanemate nõusolekute kogumise protsessid.

Kõik koolijuhid kinnitasid taas, et lapsi ei hakata vaktsineerima lapsevanema loata. Solvak tõi välja, et viimastel päevadel saavad koolid lapsevanematelt kirju just sellest hirmust ajendatult.

„Koolis on aastakümneid õpilasi vaktsineeritud. Kes soovib täpsemat infot, see otsib internetist märksõna „immuniseerimise kava" ning leiab, mis vanuses mingit vaktsineerimist on võimalik kooli juures töötavas medkabinetis läbi viia. Aga selleks, et õpilast vaktsineerida, peab olema lapsevanema kirjalik luba. Kirjaliku loata kooliõed õpilast ei vaktsineeri. Ja lapsevanematel on siinkohal kohustus kaaluda riske ning teha alla 18-aastase lapse puhul otsus, vaktsineerida või mitte, ja hiljem võtta ka vastutus," ütles Solvak.

Ka Blank toonitas, et hirm on alusetu. „Hirmu peaks tundma nakatumiste arvu suurenemise pärast. Ka lapsed nakatuvad! Ka võivad nad olla asümptomaatilised viiruse kandjad, ehk siis kannavad viirust edasi enda teadmata. Seetõttu on eriti oluline vaktsineerida õpilased, et kaitsta kaasõpilasi ja nende vanemaid. See oleks elementaarne lugupidamine teiste suhtes," arvas Blank.

HEA TEADA: COVID-tõendid

Euroopa Liidu COVID-tõendid on loodud ennekõike turvaliseks reisimiseks Euroopa Liidus, kuid sarnaselt COVID-tõendiga saab enda vaktsineeritust tõendada ka nn kollasel paberil immuniseerimispassiga, kuhu saab inimene paluda arstil endale antud vaktsiinid sisestada.

Euroopa Liidu COVID-tõendi saab iga inimene endale ise luua patsiendiportaalis digilugu.ee, vajutades avalehel vasakus servas asuvat rohelist nuppu „COVID tõendid". Seejärel suunatakse sealt edasi järgmisele lehele, kus tuleb veel mõned nupuvajutused teha. Kui kõik on tehtud, ilmub digilugu.ee kasutaja esilehele EL-i COVID-tõendi kastike, millele vajutades avaneb tõend koos QR-koodiga. Soovi korral saab tõendi ka välja printida.

Ülle Laasneri kogemus: Kergest külmetusest sai koroonakolle

Vaktsineeritud inimeste seltskonnas lahvatas koroonakolle kõige rahulikumal viiruseleviku perioodil. Tänu vaktsiinile hoiti ära kõige hullem.

Stina Andok

„See on hästi õpetlik lugu," alustab Raplamaa Omavalitsuste Liidu turvalisuse ja rahvatervise spetsialist Ülle Laasner. Ta sai oma esimese Astra Zeneca vaktsiinidoosi selle aasta märtsi lõpus. Teise doosi saamiseks tuli oodata kolm kuud. Enne teise süsti saamist toimus aga kaua oodatud üritus. „Lükkasime selle 3. detsembrilt 21. juunile. See oli kõige turvalisem aeg. Viisteist nakatunut tuli päevas vaid juurde. Nii madalat nivood ei olegi olnud," räägib Ülle.

Ruunawere postimõisa kogunes tol päeval 23 meie maakonna eesliinitöötajat. Seal oli inimesi politseist, Kaitseliidust, oli õpetajaid ja asutuste juhte. Koguneti maakonna tervisemeeskondade koostööseminarile, et arutada arenguplaane ja võtta kokku poolaasta. „Mina olin ainuke ühe süstiga. Teise süsti aeg oli 29. juunil. Teised kõik olid kahe süstiga vaktsineeritud, välja arvatud üks inimene, kes oli täiesti vaktsineerimata," räägib Ülle.

Varem iga päev trenni teinud Ülle Laasner väsib kuu pärast koroonaviiruse läbipõdemist ka lapselapsega mängides kiirelt.
Foto: TIINA AZOJAN

Kiirtest koroonat ei tuvastanud

Koosviibimine oli töine, aga ka meeleolukas. Ühiselt mängiti erinevaid mänge, kus pidi paaris lähestikku rääkima, tehti grupitööd, kus liiguti lauast lauda, lisaks mõnuleti õhtul ühiselt aurusaunas ja mullivannis. „See oli eriti soodne keskkond viiruse levikuks," tõdeb Ülle. Ta oli küll alustanud päeva koroonavastase ninaspreiga, kuid oli unustanud seda päeva jooksul veel kasutada. Et ninasprei saaks mõju avaldada, tuleb seda järjepidevalt kasutada.

Pärast selgus, et see üks inimene, kes oli vaktsineerimata, oli tegelikult juba ürituse päeval kergete haigussümptomitega. Ülle talle haigena üritusele tulemist pahaks ei pane. „See on õpetuskoht. Inimesed arvavad suvel, et on saanud konditsioneerist külma. Tema arvas samuti nii. Kui mina jäin haigeks, arvasin ka, et olin konditsioneerist külma saanud. Üldse mingit muud mõtet ei tulnud!" räägib Ülle.

Seminar oli esmaspäeval. Tõsisemalt haigestus vaktsineerimata osalenu kolmapäeval. „Samm on nelja-päevane. Kui esmaspäeval oled koldes, jääd neljapäeval-reedel haigeks. Tema jäi kolmapäeval, ta oli saanud nakkuse juba enne esmaspäeva," arvab Ülle. Ürituse korraldajana peab Ülle kõige kahetsusväärsemaks seda, et info haigestumisest jõudis temani alles nädal pärast üritust. Lisaks Üllele jaid vaktsineeritutest kaks haigeks, kahel oli lihtsalt positiivne koroonaproov, aga erilisi sümptomeid peale nohu ei tulnud.

„Sain täitsa juhuslikult teada ja siis hakkasin kohe kõiki teisi teavitama. Siis selguski, et nakatunuid oli veel," räägib ta. „Siin sain kohe aru, et ei ole ka mul mingit konditsioneerist haigestumist. Läksin kohe, mask ees, apteeki ja ostsin kiirtesti. Olin nii endast väljas, et ei suutnud isegi selle juhendit lugeda. Süljetesti tulemus oli negatiivne. Mina seda ei usu, see on jama, mõtlesin siis," lisab ta.

Sel hetkel oli Ülle niivõrd endast väljas, et ei suutnud ka välja mõelda, kuidas koroonaviirust testima pääseda. „Ausalt öeldes, ma ei olnud sellele varem mõelnud," tunnistab ta. Kui ta oli teada saanud, et on vaja perearsti saatekirja, asus ta seda telefonitsi püüdma, kuid tulutult. Järgmise meeleheitliku sammuna läks ta perearstikeskusesse. „Vastuvõtuajad olid läbi ja sain hurjutada ka, et sinna tulen, aga ma ei osanud midagi muud teha," räägib Ülle. Saatekirja ta siiski sai ja testimine kinnitas, et tal on koroonaviirus.

Vaimne ega füüsiline vorm ei ole taastunud

„Siis ma jälle ei teadnud, mida edasi teha, kui haige olen," ütleb Ülle. Abikaasa ja poeg arvasid, et ehk nad ei ole nakatunud ja sõitsid maakodust ära linnakorterisse. Ülle jäi üksi maale, kuid tõdeb nüüd, et see ei olnud võib-olla kõige parem mõte.

„Haigus võttis mind nii läbi, et nädal aega ma ei teadnud ööst ega päevast midagi. Sõbrannad kogu aeg kirjutasid ja uurisid, kas olen elus," räägib Ülle. Tal palavikku ega kurguvalu ei olnud, mehel ja lapsel oli vastupidi. Nemad pidid taluma kõrget palavikku ja tugevat kurguvalu.

„Mul oli hästi imelik tunne. Higi voolas kogu aeg. Samas oli kohutavalt palav aeg. Tundsin, et paha on olla. Mõtlesin, et millal ma varem end nii tundnud olen, ja siis meenus, et pärast esimest vaktsiinisüsti oli sama tunne," räägib Ülle.

Hiljem läks enesetunne veelgi kehvemaks. Üllel oli kehatemperatuur ebaloomulikult madal, 33 kraadi. „Mõtlesin, kas niimoodi hakkabki surm tulema. Helistasin perearsti nõuandeliinile. Seal seletati kõik ära, lohutasid, et veel ei sure," räägib Ülle naerdes. „Praegu on naljakas, aga sel hetkel oli jube," lisab ta seejärel tõsiselt.

Ülle mäletab sellest ajast tugevat silmade valu ning seda, kuidas iga väiksemgi pingutus ära väsitas. „Kastsin ühe ampli ära, olin pool tundi pikali ja siis kastsin teise," meenutab ta. Lisaks tekkis tal kinnine köha. „Ma ei saanud üldse sügavalt hingata, ajas kohe köhima. Sõbranna tõi inhalaatori ja äratas hommikuti, et ma ikka inhalaatorisse hingaksin," räägib ta. Nõuandeliinilt soovitati Üllel minna ka kopsupilti tegema, mida ta tegigi. „Õnneks kopsus midagi hullu ei olnud, kuigi hingata hästi ikka ei saanud," tõdeb ta.

Ülle oli haiguslehel kokku 24 päeva, enne kui hakkas tundma, et jõud tuleb tagasi. „Kummaline oli see, et kognitiivsed võimed on kannatada saanud. Loen, aga aru ei saa, mida loen. Lühiajaline mälu on kehv. Ma ei kujuta ette, kuidas lapsed peaksid sellisena õppima," muretseb Ülle.

Alles augustikuu esimestel päevadel tegi Ülle esimese trenni pärast haigestumist. „Ka pool tundi lapselapsega mängida oli liig," tõdeb ta. Enne haigestumist tegi ta aktiivsemal perioodil trenni seitse päeva nädalas. Millal endine vorm taastub, Ülle veel ennustada ei julge.

Südamevalu kestab siiani

Üllele teadaolevalt ta peale oma abikaasa ja poja kedagi teist ei nakatanud. Ka ei tea ta, et tema üritusel viibinud seltskonnast oleks koroonapositiivsed ise viirust edasi levitanud. Ülle usub, et vaktsineeritus aitas ära hoida hullema.

„See südamevalu ja vastutustunne!" ohkab Ülle sügavalt. Pärast 21. juuni üritust tuli kohe jaanipäev, lisaks külastati perekonnaliikmeid, vanu ja haigeid, käidi võistlustel, kallistati ja oldi paljudega koos. Ülle ise usub, et liikus kogu seltskonnast kõige aktiivsemalt ringi ning tajub tugevalt, kui halvasti oleks kõik võinud lõppeda.

„Kuidas ma seda ära ei seostanud?" on Ülle enda peale pahane, et ta oma haigust alahindas. „Kui sul on selline tunne, mis on eriti kummaline, siis on see tõenäoliselt koroona. Miks ma arvasin, et mul ei ole koroonat, oli see, et ma olin poolteist aastat igal hommikul teadlikult tõusnud ja mõelnud, kas mul on kurk haige või ei ole. Üldiselt nii ta ju hakkab. Minul ei olnud," selgitab ta.

Inimesed kaotasid Ülle hinnangul vahepeal liialt oma valvsuse. „Käisin maskiga poes. Mulle öeldi, et võta see kalts eest ära. Inimesed ei mäletanudki enam seda viirust. Nüüd jälle hakkab meelde tulema. Meil ei ole veel tavaline elu," on Ülle resoluutne.

Ülle jaoks ei ole elu tavaline veel ilmselt nii pea. Ta tunnistab, et kannatab endiselt nakatumisest tingitud ärevuse all ning muretseb pidevalt, ega ta jälle kuskil viirusega kokku ei puutu. Ülle usub, et tänu läbipõdemisele ta tõenäoliselt niipea koroonaviirust enam külge ei saa, kuid on siiski ärev ning teda kimbutavad isegi õudusunenäod.

„Käisin sõbranna sünnipäeval, kus oli kaks võõrast inimest, ja mõtlesin kohe, huvitav, kas nad on just reisilt tulnud, on nad vaktsineeritud või mitte. Läksin lihtsalt minema, ma ei suutnud seal olla," kirjeldab Ülle. Sarnaseid olukordi on ta kogenud veel. „See on lihtsalt nii jube mõelda, et mina oleksin võinud anda oma 93-aastasele sugulasele selle viiruse ja ta oleks ära läinud," ütleb Ülle.

Perearst Andres Lasn koroonaviiruse sümptomitest ja nende ravist:

Üldiselt põhjustab koroonaviirus ülemiste hingamisteede viirushaiguste nähte nagu köha, kurgu- või kõrvavalu, nohu. Lisaks võib olla üldine kehv enesetunne, palavik, peavalu, lõhna- ja maitsemeele muutused jms. Sageli möödub koroonaviirus iseseisvalt, st pole vaja eraldi ravi peale vedeliku tarvitamise, puhkamise ja ootamise, et sümptomid taanduks 7-14 päeva jooksul. Üldiselt ei jää pärast läbipõdemist inimest midagi kummitama, harvemal juhul võib aga maitse- ja lõhnataju olla muutunud isegi 3-6 kuud. Samuti võib esineda kroonilise väsimuse sündroomi (n-ö pikk COVID), mille vastu puudub eraldiseisev täpne ravi.
Mõnel inimesel võib haigus kahjuks levida edasi alumistesse hingamisteedesse ehk kopsudesse, tüüpiliselt võib see juhtuda 5-7 päeva pärast nakatumist. Sellisel puhul võib üldine seisund märgatavalt halveneda, palavik tõusta ja mitte reageerida palavikualandajale, tekib õhupuudus ning veel halvemal juhul ka teadvushäired. Sageli ei suuda inimene sellises seisundis ise hingata ning vajab kas lisahapnikku või suisa hingamise assisteerimist ventilaatori all. Üldiselt on siis prognoos paranemisele halb. Väga hea spetsiifiline ehk viirusevastane ravi puudub siiamaani, intensiivravi tähendab vaid inimese parimal viisil arstlikku toetamist. Kirjeldatud sümptomid ja haiguskulg võivad olla samasugused nii lastel kui ka täiskasvanutel, eriti ohustatud on muidugi krooniliste haigustega inimesed (sh lapsed), kellel on nõrgestatud immuunsüsteem.

Ootame uusi lapsi sulgpalli mängima

Rapla sulgpalliklubi Valge Hani avab septembris uue treeningurühma 10–12-aastastele lastele. Rühma suurus on maksimaalselt 16 last.

Treeningud toimuvad kolm korda nädalas (Alus spordihoones ja Sadolini spordihoones).

Eriti ootame poisse!

Registreerida saab aadressil hanivalge@gmail.com augusti lõpuni.

RAPLA SULGPALLIKLUBI VALGE HANI

SOPSUTAME SABA!

Jalgpall toob lapsi spordi juurde, ka teistele aladele

On kuulda nurinat, et jalgpall n-ö riisub koore ja võtab lapsed teiste alade eest endale, seda siis üldisemalt Eesti kohta. Jah, vastab tõele, et jalgpall on kõige suurema kandepinnaga ja harrastatavaim spordiala Eestis ning maailmas laiemalt, samuti Rapla vallas.

Jalgpall on baasspordiala ja seetõttu on see ka nii populaarne ning seda saab kasutada ka teiste alade treeningutel. Jalgpall sobib võrdselt poistele ja tüdrukutele. Kahjuks on visa kaduma arusaam, et tütarlastele ei sobi jalgpall, vaid ikka eri tantsvormid ja üks-kaks muud palliala. Jalgpall on naiste ja tüdrukute seas peajagu harrastatavam spordiala kui kõik teised pallialad kokku. Paljud tüdrukute seas populaarsed huviringid lõpevad juba enne põhikooli lõppu, jalgpalli saab aga mängida esimesest klassist ja pikki aastaid veel täiskasvanuna.

Raplamaa Jalgpallikoolis alustame treeninguid lasteaedades. Liikumismängud ja koordinatsioon on põhilised. Nagu lapsed armastavad öelda, „päris jalgpalli“ juurde jõuame alles hiljem ja ka siis ei toimu kohe tõsist spetsialiseerumist. Saavutus- ja harrastussport lähevad lahku alles 6.–7. klassis ning siis on saavutusspordi tasemele tõesti keerulisem liituda.

Meie õppeaasta sarnaneb tavakooli omaga: augustis-septembris kogunevad uued lapsed, septembris moodustatakse uued rühmad ja vajaduse korral muudetakse olemasolevate rühmade koosseisu. Sedasi on kaetud kõik vanuserühmad esimesest klassist gümnaasiumi lõpuni, sealt edasi tuleb juba täiskasvanute sport.

Lastele koormuste seadmisel arvestatakse treeningukordades ja kestvuses lapse arengut, me ei soovi tekitada nooruses küllastust, kõik käib samm-sammult, aga arendavalt.

Uusi liitujaid on mõistagi esimeses klassis kõige rohkem, aga teine liitumislaine on kolmandas-neljandas klassis. Siin on üks murelikuks tegev nüanss: nimelt tuleb siis palju lapsi, kelle eest on valiku teinud lapsevanem paljuski oma ambitsioone ja eelistusi arvestades. Selliselt käitudes on lapsel väga suur oht jääda rongist maha ka siis, kui ta läheb üle teisele alale. Spordialad on küll erinevad, aga selline oht on reaalne ning tulemuseks pahatihti üldse spordist kõrvale jäämine.

Nagu öeldud, on jalgpall oma dünaamilisuses ja kogu keha arendavalt on ideaalne baasspordiala noorele ja vajaduse korral hüppelauaks, et siirduda mõnele teisele spordialale. Jalgpallis hea aluse saanuna võib minna pea igale alale ja seda on tehtud väga edukalt. Võib näitena tuua Peeter Pruusi, kes on väga kõrgel tasemel jalgrattur, aga enne mängis ta jalgpalli ja ka mitte halvasti.

Lapsevanemad, ärge piirake end eelarvamustega, kuulake last ja laske tal nautida maailma parimat pallimängu. Jalgpall toob lapsed spordi juurde ja pakub väga palju: tervislik harrastus, elukutse (tippsport), võimalus saada kohtunikuks või muuks spordiametnikuks.

Samuti ei maksa arvata, et me püüame igast lapsest vormida tippsportlast – päris tippu jõuab vaid väga väike osa ja vaid need, kes seda ise soovivad ning kinnitavad seda oma töökuse ja järjepidevusega. Meie pakume kahte teed: harrastussport/tervishoid ja saavutussport, kus tuleb ohverdada oma vaba aega jm.

TAAVI TÜVIST
JUHATUSE LIIGE

RAPLAMAA JALGPALLIKOOL

- Raplamaa suurim spordiklubi.
- Klubis õpib pea 300 poissi ja tüdrukut ning üle 60 täiskasvanu.
- Koostöös gümnaasiumide ja Eesti Jalgpalli Liiduga on käima lükanud Raplamaa jalgpalliakadeemia.
- Trennid Raplas, Märjamaal, Kaereperes, Kehtnas, Kohilas.
- Üle kümne treeneri ja taustajõud kontoris.
- Haldab kaht staadioni.
- Eelarve 200 000 eurot.
- Eesti Olümpiakomitee valis jalgpallikooli 2020. aasta parimaks Rapla maakonna spordiklubiks.

28. AUGUST 2021
RAPLA SADOLIN SPORDIHOONE JUURES

LASTE 13. MITMEVÕISTLUS

kuni 6 aastased
juhend ja juhised:
lastemv.ato.ee

7 - 10 aastased
juhend ja juhised:
lastemv.ato.ee

VÕISTLUS ON KÕIGILE TASUTA!

korraldaja: ATO Spordiklubi sport@ato.ee 52 91 725

Raplamaa Jalgpallikool kutsub

PARIM TRENN LASTELE RAPLAS!

Võtame vastu uusi poisse ja tüdrukuid tegutsevatesse ja uutesse treeninggruppidesse Raplas

Treeninggrupid ja ajad 3.-27. august
Rapla Kesklinna kooli staadion ja kunstmuruväljak

Tüdrukud 2008-2009.a. - T, N 15.15
Tüdrukud 2010-2011.a. - T, N 15.15
Tüdrukud 2012-2013.a. - T, N 18.30 UUS GRUPP!
Treenerid Yilmaz Sahin, Taavi Tüvist, Miia Narusk

Poisid 2007-2008.a. - E, K, N 16.45
Poisid 2009.a. - E, K, N 16.45
Poisid 2010-2011.a. - T, K, N 16.45
Poisid 2011-2012.a. - T, N 15.15
Poisid 2012-2013.a. - T, N 15.15
Treenerid Alo Bärengrub, Mati Püü, Yilmaz Sahin Martin Rosenvald, Lauri Mõttus, Martin Tilk, Taavi Laurits

Lasteaed ja koolieelikud poisid/tüdrukud - 2014-2016.a. T 18.30

*Alates 30. august uued ajad, millest informeerime!

Jalgpall on lõbus ja arendav Jalgpalli saad mängida kõrge eani ja alati ning kõikjal Lõbusad üritused, turniirid ja välisreisid Harrastus taskukohase hinnaga

*Trennid toimuvad iga ilmaga, riietu vastavalt ilmale. Liitumiseks tuleb vaid kohale tulla.
Lisainfo raplamaajk.ee või tel 5281232 ja 5175919

FREDY INGLISE KEEL KUTSUB

TASUTA INGLISE KEELE LAAGRISSE

LAAGRISSE OOTAME KOOLILAPSI, KES ON INGLISE KEELT ÕPPINUD 1-4 AASTAT

Õpime keelt läbi mängu ja laulu, peame lihtsamaid dialooge, loeme ja kuulame

Täpsem info meie kodulehelt: fredyke.ee/opihuvilaager

või meiliaadressilt: margit@fredyke.ee

LAAGER TOIMUB 16.-20. AUGUSTIL ALU KOOLIS

KOHTI JAGUB VAID KIIREMATELE!
LAAGRIT RAHASTAB EESTI HARIDUS- JA TEADUSMINISTEERIUM

KOOLIALGUSE PEREPÄEV

29. augustil kell 11–13.30
Kuimetsa rahvamaja pargis

Külla tuleb
VIKERKAARE ÜKSSARV
koos SÕBRAGA

Maitsvaid pannkooke moosiga pakuvad kõigile NAISKODUKAITSE Rapla ringkonna Kaiu jaoskonna tublid prouad

TULGE JA SAADAME SUVE ÜHESKOOS ÄRA!

Lisainfo: tel 5347 2669
Külliki

ÕNNITLEME

90

SALME REINBERG 99
ILSE METS 97
SALME RAAV 92
SILVI RAAG 91
MILVI PIIRIMÄGI 90

80

EEVI MUSTALLIKAS 89
ERIKA ANDOK 89
AIDE MOOSES 89
FRIEDEL-ALEKSANDRA VIKS 89
EDGAR RAJA 89
MARIA SAFONOVA 89
ENDLA-VILHELMINE PUUSEPP 89
ILMAR KARJANE 88
ELLEN KULLAP 88
HELJE EEK 88
ENE LIIVIK 88
HILDA VAKK 88
URVA TREI 87
VAIKE VALD 87
EVI SOOTS 87
KARL LAURSON 87
HELMI NOVEK 87
ILMI RIISMANN 87
EVALD MÄNNA 86
VLADIMIR VÄÄRANEN 86
ENNO PRAATS 86
ÜLO ENDEN 86
ELLI PETROVA 86
ELVI EINAMA 86
ENDEL TÕNTSON 85
VIIVI-HELENE KESKÜLA 85
HILDA NUHKAT 85
JÜRI LIPSTUHL 85
ANNA RAADIK 84
EVALD AUS 84
AINO UDU 84
AILE REBANE 84
LAINE SELL 84
VALENTINA LUUKAS 84
LEO-ALBERT HANSEN 84
MAIMU TEDRE 84
ENNO ESNAR 84
ELONE ILVES 84
VAIKE PAJUSILD 84
HELGI PANGA 84
VAIKE RIISALU 83
ANTS MOORITS 83
JEKATERINA SUDAKOVA 83
KSENIJA LUUKAS 83
SIRJE VIIL 83
ANTS NIIT 83
SIRVI PÕLLUMETS 82
LEO PARVE 82
HELGE LOORITS 82
ELVE LOKKOTA 82
MAIT TAMMUS 82
ELLEN TÕNISSON 82
ELLE PÄRNA 82
MAIE KESK 82
ANNE ÜTT 82
ELLE ATTO 81
TIIT SOOSILLA 81
ASTA NÕMMSALU 81
HERTA SOOSALU 81
LJUDMILA VARRAND 81
AVO BLANDE 80
ELLEN LEIDSAAR 80
REIN VIICKBERG 80
MAIE AGURAIUJA 80
EDA JÄRVELA 80
ELVE HEINLEHT 80
HILVI PELJU 80
MAIMU ŠILBERGS 80
ELLE LENS 80
ESTER VELBERG 80
HELJE SÜNDEMA 80

70

HELGI HABO 75
MALLE BACHMANN 75
REET KOPPEL 75
VIRVE TALVOJA 75
HELGI ARRO 75
REIN REINKORT 75
TIIU TURTA 75
VALERI BREHOV 75
JÜRI LEHTJÕE 75

MÄLESTAME LAHKUNUID

RIHO RAHULA
LAURI LUIGE
ÕIE-AGATTE MERISAAR
ASTA-REGINA KUUSEMETS
VALVE LIBLIKAS
HELMI VÕSAR
AINO SAARMANN
TIIU PARTS
JOHANNA KULDEN
SIRJE TEDER

UUED KODANIKUD

ROBIN-KRISTEN BAUMANN
NOÉ SIMON
RENO EMBERG
MARU COWAN
MIIABEL LAAGUS
MIRELL STROM
JANET TUHKANEN
HELERY SAARELAAN
ELEANOR ERM
LOORE MULIN
EMMALIIS VERK

FOTO: AARE HINDREMÄE

3. augustil möödus 25 aastat päevast, mil avati 1941. aasta suvesõjas Järlepa Saueaugu talumaadel ja Suur-Särge külas lahingute käigus langenute mälestuseks püstitatud mälestuskivi. 3. augustil peetud mälestusteenistuse korraldasid Järlepa Kodukultuuri Selts, Eesti Vabadusvõitlejate Liit, Juuru Mihkli kogudus, KL Rapla malev, Raplamaa Sõnumid ja Mahtra Talurahvamuuseum. Osalejad meenutasid tolleaegseid sündmusi, lauldi isamaalisi laule ning asetati pärjad ja küünlad mälestuskivi juurde.

RAPLA KESKRAAMATUKOGUS

Näitused

- Jaanus Ermanni siidimaalide näitus „Udusulg heljub“ saalis
- Näitus meenetest Heiki Magnuse kogust fuajees
- Tarvo-Aro Meti vitraažinäitus „Kirjud ruudud“ lugemissaalis

Teavikute näitused

- „Aleksei Turovski 75“ koju-laenutuses
- „Suvelugemine“ lasteosakonnas
- „Maailma maitseid“ lugemissaalis

Üritused

14. augustil kell 10–11
Vallavanem tervitab 2020. aasta teises pooles sündinud beebisid (kutsetega)

Rapla valla raamatukogudes kuni 15. augustini
Suvelugemise bingo 1.–9. klassi õpilastele

Rapla Keskraamatukogu suvel avatud

E–R kl 10–18
Kuni 1. septembrini L, P ja riigipühadel suletud

NB! Alates 1. septembrist on Rapla Keskraamatukogu avatud tööpäevade hommikul 1 tund varem.

E–R kl 10–19, L kl 10–15

Haruraamatukogude lahtiolekuaegu palume vaadata nende blogidest või uksesiltidelt.

Hea Raikküla Teenuspiirkonna reisihuviline!
18. augustil 2021 toimub
kogemusreis Harjumaale Juminda poolsaarele!

Alustuseks tutvume Metsanurme küla tegemistega, jätkame Kurna külas, siirdume Juminda poolsaarele. Naudime Harjumaa looduse ilu, peatume sealsetes huvitavates ettevõtetes, looduskeskustes ja muuseumides, kohtume tegusate külainimeste ja käsitöömeistritega, külastame sealseid kontserdi-, kunsti- ja spordirajatisi ning ajaloomälestisi.

Jälgi päevakava ja hinnakalkulatsiooni Rapla valla kultuurikalendri kodulehelt https://rapla.kovtp.ee/kalender

Reisi osalustasu ~30-40 € (selgub lähipäevil)

Registreeri ennast reisile
- **Hele-Mai Truutsi juures – telefonil: 51 15 390, e-post: mairaamat@gmail.com**
- **Anne Kalfi juures telefonil – 53 611 901, e-post: kalfanne@gmail.com**

Hagudi kogukonnapäev koos jaanikohvikute ja jaaniõhtuga

Hagudi kogukonnas toimus 23. juunil kuuendat korda traditsiooniks kujunenud jaanikohvikute päev koos jaaniõhtuga. Oma koduaiad avasid ning kokkamisoskused panid proovile kuus Hagudi piirkonna majapidamist.

Kortermajade juures oli avatud Metsamoori kohvik, kus pakuti hoidiseid, saiakesi ja värskeid saunavihtasid. Samuti oli tavapärane kirbuturg ja Kirbukakohvik kartulisalati ja rasvapirukatega. Kirbuturul pakuti loteriid, maitsvaid suupisteid ja kõike muud eluks vajalikku mänguasjadest kodumasinateni. Kohvik Kiviktaimla pakkus nii Eesti kui ja Jaapani stiilis sushit, jahutavaid puuviljavardaid, pavlovaid ja suhkruvatti, lisaks sai nautida imeilusat koduaeda, kus põhirõhk on pandud kiviktaimlate kunstile.

Nõlvaku talus Meepunkti kohvikus oli võimalik soetada erineval kujul mett, lisaks pakuti maitsvaid suupisteid ning avatud oli ka kodutäika. Verona Talli kohvikus ootasid kliente ponid koos noorte ratsutajatega. Peale maitsvate küpsetiste nautimise sai osaleda kepphobuste võistlusel ja ponijalutusel.

Krusensterni mõisa alleel asuv kohvik Sõnajalaõis kostitas külalisi tuntud headuses veiselihaburgeritega, käsitööjäätistega ja enda kasvatatud maasikatega, lisaks oli palju muud põnevat ja jahutavat.

Ajaloohuvilised võisid kohvikus Krusenstern osa saada Hagudi mõisa tutvustavast ringkäigust. Avatud oli ka Martin Välliku fotode kuunäitus. Meeleheaks pakuti erilisi ja häid suupisteid hapuoblikasupist *panna cotta*'ni ning koduseid kergeid ja kangeid jooke.

Kohvikute vahel liikus külastajatele tasuta buss. Kõikides kohvikutes esines kindlatel kellaaegadel lõõtspilliansambel Wäega Ead Naised Eve Burmeistri juhtimisel. Lisaks toidu, imeilusate koduhoovide ja kõige muu nautimisele korraldati kohvikutes kogukonna küsitlus, kus paluti anda tagasisidet toimunu kohta ning võimaluse korral pakkuda uusi ideid.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et kogukond on rahul ning rahvas soovib, et kõik kindlasti jätkuks ja Hagudi jaanikohvikute päev koos jaaniõhtuga jääks traditsiooniks. Ettepanekutena saabusid järgmised ideed: külapäevad, murumängud võistkondadena, pereklubi, ühised filmiõhtud, huviringid täiskasvanutele, vana-aasta peod, „halloween", suve alguse ja lõpu üritused, spordipäev, mardi- ja kadripäev, jõulumaa.

Õhtu lõpetas kortermajade platsil ühine jaaniõhtu, mida juhtis Carl Alas. Peo käigus tänati kõiki kohvikupidajaid, mängiti seltskonnamänge nii lastele kui ka täiskasvanuile ning tantsiti ansambli Kahur ja Roos saatel. Peomeeleolu hoidsid üleval mustlastantsurühm, mida juhendas Olga Sokk ja jaanipäevale kohaselt rahvatantsijad rahvatantsurühmast EFDF Riho Pohla juhtimisel. Üles astus ka Hagudi põhikooli ukuleleansambel Pilvi Pärnapuu juhendusel.

Kogu päeva korraldasid MTÜ Hagudi Hakkajad tegusad liikmed. Projekt sai toetust kohaliku omaalgatuse programmist ning Rapla Vallavalitsuselt.

Samuti täname kõiki kogukonna liikmeid ja külalisi, kes meie päevast osa võtsid ning aitasid kaasa päeva õnnestumisele.

MTÜ HAGUDI HAKKAJAD

FOTOD: ANDRIANA LIIBEK

RAPLA JEHOOVA TUNNISTAJATE KOGUDUS

Augustis toimub nädalavahetustel virtuaalne kokkutulek.

Kokkutuleku videod on järelvaadatavad veebisaidil JW.ORG („Meist" > „Kokkutulekud").

Vaatamiseks pole vaja sisse logida ega registreeruda.

Muu hulgas kavas:
- kas on alust uskuda, et Jumal on olemas;
- kas piibel on usaldusväärne;
- videolavastus piiblitegelase Taanieli elust.

Lisainfo tel 5663 6466

RAPLA VABAKOGUDUS

Koguduse jumalateenistused: igal pühapäeval Raplas Koidu 10 algus kell 11

Teenistused kantakse üle meie koguduse Youtube'i kanalilt Rapla Vabakogudus, link on ka Facebooki lehel. Oma palvesoovid võid panna koguduse postkasti või kirjutada oma abi soovist või murest meiliaadressil raplakogudus@gmail.com.

www.raplakogudus.ee

EELK RAPLA MAARJA-MAGDALEENA KOGUDUSES

Pühapäeval, 15. augustil kell 12 rukkimaarjapäeva armulauaga jumalateenistus

Kolmapäeval, 18. augustil kell 20 muusikaõhtu – oreliduo Tiia Tenno ja Hille Poroson ning Anneliis Volmer (sopran)

Reedel, 20. augustil kell 15 Eesti Vabariigi taasiseseisvumise 30. aastapäeva ja Rapla lahingu 80. aastapäeva palvus, laulab segakoor Cantus

Pühapäeval, 22. augustil kell 12 armulauaga jumalateenistus, peab õpetaja emeeritus Valdek Johanson

Kolmapäeval, 25. augustil kell 20 muusikaõhtu – Rolf Uusväli 90, esinevad maestro õpilased

Neljapäeval, 26. augustil kell 20 „Augustikuine Pärt ja Pärnoja" – Arvo Pärdi „Stabat Materi" ja Erki Pärnoja „Anima Mea" esitavad kammerkoor Collegium Musicale ja Erki Pärnoja ansambel, pilet 20 eurot

Pühapäeval, 29. augustil kell 12 armulauaga jumalateenistus

Reedel, 3. septembril kell 18 Pärdi päevade kontsert „Pärt ja Durufle", esitavad Eesti Filharmoonia kammerkoor ja Petur Sakari (orel, Soome), dirigent Tõnu Kaljuste, pilet 15,90–20,90 eurot

Pühapäeval, 5. septembril kell 12 armulauaga jumalateenistus

JUMALATEENISTUSED EELK JUURU MIHKLI KOGUDUSES

Kuupäev	Kell	
L, 14. august	8	**Koguduse palve- ja bussireis** (Kambja-Põlva-Räpina-Võnnu)
	18	**LAUBAÕHTA** palvus Taizé lauludega kirikus
P, 15. august	11	**JUMALATEENISTUS ARMULAUAGA** kirikus, 12. pühapäev pärast nelipüha – „Enese läbikatsumine" LEERIPÜHA – leerilaste õnnistamine, teenib õpetaja Kalle Kõiv
T, 17. august	10	**Talgud:** ajaloolise pastoraadi puhastus ja aia haljastus
K, 18. august	19	**PALVEOSADUS** Tuhala kogudusega Oru mõisas
L, 21. august	12–18	**KOGUKONNAPÄEV Juurus: avatud pastoraadi heategevuslik kohvik ja ajaloonurk**
	18	**LAUBAÕHTA** palvus Taizé lauludega kirikus
P, 22. august	11	**SÕNAJUMALATEENISTUS** kirikus, 13. pühapäev pärast nelipüha, „Jeesus – meie aitaja", teenib diakon Kristjan Paju
L, 28. august	18	**LAUBAÕHTA** palvus Taizé lauludega kirikus
P, 29. august	11	**JUMALATEENISTUS ARMULAUAGA** kirikus, 14. pühapäev pärast nelipüha – „Meie ligimene", teenib õpetaja Kalle Kõiv, KIRIKUKOHV pastoraadis, sünnipäevalaste õnnitlemine

Kultuurilooline jõepromenaadimatk Raplas

21. augustil kell 10 - 14

- Vaatamisväärsused
- Kohalik giid
- Värske õhk
- Lõunasöök

Pääs matkale:
www.rabavraplamaa.ee

RAPLA TEATAJA

• VÄLJAANDJA: RAPLA VALLAVALITSUS • AADRESS: VILJANDI MNT 17, RAPLA 79511 • TELEFON: 489 0510 • ARTIKLID: TEATAJA@RAPLA.EE • TOOTJA: AS POSTIMEES GRUPP • LEVI: OMNIVA
• TIRAAŽ: 6200 • KEELETOIMETAJA: SIRJE TOOMLA • KÜLJENDAJA: KAIA AALMANN • TOIMETUSEL ON ÕIGUS LUGUSID TOIMETADA JA LÜHENDADA • RAPLA TEATAJA ILMUB IGA KUU TEISEL REEDEL
• JÄRGMINE NUMBER ILMUB 10. SEPTEMBRIL